

»FIGYELŐ«
 ÚJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
 Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
 Telefon: 299-632.

Lap: Magyar Nemzet

1949 FEB - 9

Megjelent:

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Darvas István dr*

Cím: *A Lánchíd régi emléktáblái*

Forrás: *Magyar Nemzet*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

1949 febr 9.

Tár

624.2

Hely

Idő

"1848/49"

Személy

Helyszám

Székesfővárosi háziinyomda 1926 — 8891

A Lánchíd régi emléktáblái

Rohamosan halad a Lánchíd újjáépítése s a pesti oldalon helyükre kerültek már e napokban az oroszlanok is. Itt van tehát az alkalom ahhoz, hogy felhívjam az illetékesek figyelmét az ezeket tartó pedestálokon a híd alapítóinak nevét megőrző emléksorok szövegében előfordult hibás adatokra.

Nem felel meg a történeti tényeknek már a bevezető sorok azon állítása, hogy Széchenyi volt a Lánchíd gondolatának első felvetője. Konkrét tervek-ről tudunk már II. József idejéből s csak legutóbb figyeltem fel magam is a Hofmann és Maderspach ruszabányai vasgyáros cégnek Pest város tanácsához még 1825 decemberében, vasból való lánchidra tett javaslatára. Az igazság éppen az, hogy Széchenyi váltotta valóra és pedig emberfeletti nehézségek között, elődeinek a tervét, amikor néhány barátjával 1832 február 10-én «az eszmét hazafias lelkesedéssel megpendíték», s ez azután 1849-ben, Európa akkor s talán azóta is legmű-

vészibb hatású hídjában valóra vált. Ezt kell tehát az emléksorokban kifejezésre juttatnunk. Úgy emlékszem, hogy a vállalat alapítói egyikének, Rothschildnak nevéből hiányzik a szövegben az első h betű.

A hidat tervező mérnök nevét egyenesen csúnyán elferdítették s így írták: tierney Clark Vilmos, holott ő Clark V. Tierney-nek írta mindig alá magát.

Mindkét Clarkot mérnöknek mondja a szöveg. Helyesen ezt a címet tulajdonképpen csak a tervező mérnök nevénel használhatjuk, de Clark Ádámnál aligha. Igaz, hogy legújabb tudományos kutatásaim során kétségtelenül megállapítottam, hogy a tervező Clark sem végzett a mai értelemben vett magasabb iskolákat s míg Ádám vasgyári, ő malomgyári munkásként kezdte el pályáját. Kétszer is elkerülve hozzánk, igazi gyakorlati nagy vizsgáját az életnek igazában még csak a Lánchíd munkálatainak helyszíni legfőbb vezetésében teszi le. Ezért későbbi években kezdi csak használni a mérnök címezést a neve mellett, de irigyei s Széchenyi ellenesei «multját» még 1848-ban is erős hangon vetik szemére a sajtóban. Mindent figyelembe véve, az volna

helyes, ha nála ezt a kérdést a szövegben úgy hidaljuk át, hogy az ő «helyszíni munkavezető» jellegét emeljük ki.

Ugyancsak vastag hiba a szövegben, hogy a híd hivatalos megnyitásának a napját a helyes 1849 november 20-a helyett november 21-ével jelöli meg. Onnan eredt a tévedés, hogy a megnyitás napján ingyen mehetett még át a közönség a hidon s így az üzleti számításokat csak a következő nappal kezdték el.

Egyébként nincs különös okunk ahhoz, hogy az eredeti emléksorokhoz ragaszkodjunk, hiszen ezek csak 1861-ből valók, amikor már Széchenyi régen Döbling lakója volt, nem éltek már Sina, Rothschild, Wodianer és Ullmann sem, elhalt végül Clark V. Tierney s a vállalat titkára és tollforgatója Tasner Antal is. Eredetileg még 1851-ben határozta el a vállalat emléktáblák állítását, de a terv csak tíz év múlva valósult meg.

Az elkövetett hibákon ne csodálkozunk, inkább értsük meg az időket, legyünk elnézőek s főleg tegyük azokat most már jóvá, megadván mindenkinek a magáét!

Dr Darvas István